

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 3Cob/194/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8317208112
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Pella
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2024:8317208112.3

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Rastislava Pellu a členov senátu JUDr. Slávky Maruščákovej a JUDr. Františka Čisovského, v spore žalobcov: 1. A. B. C., D. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XX, XXX XX G., 2. H. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XX, XXX XX G., 3. A. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XX, XXX XX G., 4. J. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XX, XXX XX G., všetci zastúpení advokátskou kanceláriou: Advokátska kancelária Kašuba spol. s r.o., sídlo: Horná 41, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 36 859 095, proti žalovaným: 1. ŠAJGALOIL, a.s., sídlo: SNP 49, 977 01 Brezno, IČO: 36 047 287, zastúpeného: JUDr. Evou Krchňavou, sídlo: Rudlovská cesta 47, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 17 061 458, 2. KONTROL – TEST, spol. s r.o., sídlo: Fidlikova 1, 066 01 Humenné, IČO: 36 455 644, zastúpeného advokátom: Mgr. Radovanom Muzikom, sídlo: Štúrova 30, 066 01 Humenné, IČO: 42 026 920, 3. PROGRESS TRADING, a.s., sídlo: Cukrovarská 22, 075 01 Trebišov, IČO: 31 679 765, zastúpeného advokátom: JUDr. Štefanom Strakom, sídlo: Krmanova 1, 040 01 Košice, IČO: 35 527 064, o určenie vlastníckeho práva, o odvolaní žalovaného v 1. rade proti uzneseniu Okresného súdu Humenné č. k. 12Cb/3/2017 – 1283 zo dňa 27.02.2023 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Humenné č. k. 12Cb/3/2017 - 1320 zo dňa 14.07.2023, takto

rozhodol:

I. Potvrdzuje výrok I uznesenia Okresného súdu Humenné č. k. 12Cb/3/2017 – 1283 zo dňa 27.02.2023 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Humenné č. k. 12Cb/3/2017 - 1320 zo dňa 14.07.2023.

II. Mení výrok II uznesenia Okresného súdu Humenné č. k. 12Cb/3/2017 – 1283 zo dňa 27.02.2023 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Humenné č. k. 12Cb/3/2017 - 1320 zo dňa 14.07.2023 takto: Žalovanému v 1. rade voči žalobcom v 1. až 4. rade priznáva náhradu trov konania v plnom rozsahu, ktoré sú povinní zaplatiť spoločne a nerozdielne a žalovaným v 2. a 3. rade náhradu trov konania nepriznáva.

III. Žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Humenné ako súd prvej inštancie uznesením č. k. 12Cb/3/2017 – 1283 zo dňa 27.02.2023 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Humenné č. k. 12Cb/3/2017 - 1320 zo dňa 14.07.2023 (ďalej spolu aj „uznesenie“) rozhodol, že konanie zastavuje (výrok I) a žiadna zo strán sporu nemá nárok na náhradu trov konania (výrok II).

2. Súd prvej inštancie odôvodnil svoje rozhodnutie spôsobom uvedeným v odsekoch 2 až 2.4.. Pôvodný žalobca A. I. sa žalobou doručenou súdu dňa 16.2.2005 domáhal voči pôvodne žalovaným v 1. rade ŠAJGALOIL a.s. a v 2. rade ŠAJGALOIL SLOVAKIA spol. s r.o. určenia neplatnosti kúpnej zmluvy. Počas konania menovaný žalobca zomrel a na základe návrhu žalobcov v 1.- 4. rade súd v ďalšom konaní pokračoval so žalobcami v 1.- 4. rade ako právny nástupcami po pôvodnom žalobcovi. Počas konania došlo aj k zmene na strane žalovaných tak, že namiesto žalovaného v 2. rade do konania vstúpil žalovaný

v 2. rade KONTROL - TEST, spol. s r.o. Humenné a žalovaný v 3. rade PROGRESS TRADING , a.s. Trebišov. V konaní došlo aj k zmene žalobného návrhu, ktorú súd uznesením č. k. 12Cb/10/2006 - 926 zo dňa 19.02.2013 pripustil, pričom predmetom žaloby ostal nárok žalobcov na určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXXX a č XXXX kat. úz. F. v prospech žalovaného v 1. rade.

2.1. Dňa 10.1.2023 bolo súdu doručené podanie právneho zástupcu žalobcov, v ktorom zobral žalobu v celom rozsahu späť a žiadal konanie zastaviť z dôvodu, že dňa 29.12.2022 bola medzi žalobcami v 1.- 4. rade a žalovaným v 3. rade uzavretá Dohoda o urovnaní, podľa ktorej sa žalobcovia zaviazali zobrať žalobu v celom rozsahu späť po úhrade sumy 80.000,- eur zo strany žalovaného v 3. rade, ktorá im bola zaplatená dňa 30.12.2022. O trovách konania žalobcovia navrhli rozhodnúť v zmysle Dohody o urovnaní, tak, že žiadna zo strán sporu nemá nárok na náhradu trov konania. Súd výzvou zo dňa 10.01.2023 vyzval zástupcov žalovaných v 1., 2., 3. rade, aby v lehote 5 dní oznámili súdu, či súhlasia so späťvzatím žaloby a zastavením konania.

2.2. Žalovaný v 1. rade v písomnom vyjadrení nesúhlasil so späťvzatím žaloby, ktorý odôvodnil nasledovne (odsek 2.2.): Žalobcovia v 1. - 4. rade zobrali žalobu späť na základe Dohody o urovnaní uzavretej medzi nimi a žalovaným v 3. rade. Poukázal na predmet tejto dohody, ktorým bol záväzok žalovaného v 3. rade vyplatiť žalobcom v 1.-4. rade sumu 80.000,- eur z titulu prevzatia dlhu žalovaným v 3. rade za žalovaného v 1. rade, ktorý má mať údajne žalovaný v 1. rade voči právnym nástupcom A. I. st., t.č. žalobcov v 1. - 4. rade. Dodal, že predmetom dohody je ďalej záväzok žalobcov v 1. - 4. rade, že nikdy nepodajú žalobu na určenie vlastníctva k nehnuteľnostiam, ktorých určenia v prospech žalovaného v 1. rade sa v tomto konaní žalobou domáhajú, ani voči žalovanému v 1. rade, ani 2. rade a ani v 3. rade. Žalovaný v 1. a 2. rade nie je účastníkom dohody. Žalovaný v 1. rade sa počas celého konania bránil, že nie je vlastníkom sporných nehnuteľností s príslušenstvom a že tieto platne previedol na pôvodne žalovaného v 2. rade a ten na žalovaného v 2. a 3. rade. Medzi žalobcami a žalovaným v 1. rade a pôvodne žalovaným v 2. rade prebieha ešte 6 ďalších konaní (Okresný súd Lučenec, sp. zn. 5C/86/2005, Okresný súd Brezno, sp. zn. 7Cb/147/2005, 7Cb/41/2011, 7Cb/150/2011, Okresný súd Michalovce, sp. zn. 18Cb/202/2002, Okresný súd Bardejov, sp. zn. 1C/380/2005), v ktorých žalobcovia žiadajú vysloviť určenie vlastníctva v prospech žalovaného v 1. rade z identických dôvodov, ako v tomto konaní. Pre žalovaného v 1. rade je dôležité z dôvodu právnej istoty, aby súd vyslovil záväzný výrok, či sporné nehnuteľnosti sú alebo nie sú jeho vlastníctvom, teda či na základe kúpnych zmlúv platne došlo alebo nedošlo k ich prevodu na žalovaného v 2.a 3. rade. Na základe žaloby žalobcov je tvrdená absolútna neplatnosť právneho úkonu - kúpnej zmluvy zo dňa 24.2.2005, na ktorú aj bez návrhu súd prihliada ex offo a ktorá sa nedá konvalidovať žiadnym spôsobom. Na základe Dohody o urovnaní zo dňa 29.12.2022 nedošlo k usporiadaniu vzájomných vlastníckych vzťahov medzi žalovanými v 1., 2. a 3. rade, ale len k vytiahnutiu finančných prostriedkov od žalovaného v 3. rade v prospech žalobcov. Dohoda o urovnaní obsahuje síce záväzok žalobcov v 1. - 4. rade, že nikdy nepodajú žalobu na určenie vlastníckeho práva v prospech žalovaného v 1. rade proti žalovanému v 2. rade a ani voči žalovanému v 3. rade ani jeho právnym nástupcom, táto dohoda však nerieši merito sporu a nezakladá pre žalovaného v 1. rade právnu istotu, že ani v budúcnosti sa nemôže tretí subjekt voči nemu dovolávať z titulu neplatnej zmluvy žiadnych nárokov. Pokiaľ došlo k prevodu vlastníckeho práva na základe neplatnej kúpnej zmluvy, tak žiaden ďalší subjekt sa nemohol stať platným vlastníkom sporných nehnuteľností. Z dôvodu neplatnej kúpnej zmluvy môžu vzniknúť žalovanému v 1. rade, ako i pôvodne žalovanému v 2. rade právne následky, ktorých sa môžu voči nim domáhať tretie subjekty. Žalovaný v 1. rade poukazuje na to, že konanie je v pokročilom štádiu, kedy môže súd rozhodnúť. Žalobcovia v 1.- 4. rade sú si vedomí, že ani v prípade úspechu v spore ne získajú žiadnu výhodu, pretože proti recipročnej povinnosti vydať nehnuteľnosť od aktuálneho vlastníka nastupuje povinnosť žalovaného v 1. rade vrátiť kúpnu cenu, ktorý finančné prostriedky nemá. Ich procesné správanie je vedené len zisťujúcim motívom, keď podľa názoru žalovaného v 1. rade je možné predpokladať neúspešnosť podanej žaloby.

2.3. Žalovaný v 2. rade v písomnom vyjadrení zo dňa 12.1.2023 súhlasil so späťvzatím žaloby. Žalovaný v 3. rade v písomnom vyjadrení zo dňa 11.1.2023 súhlasil so späťvzatím žaloby.

2.4. Súd prvej inštancie poukázal na ustanovenia § 144, § 145 ods. 1 a § 146 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej „CSP“) a dospel k záveru, že dôvody nesúhlasu žalovaného v 1. rade nie sú tak závažné, aby bolo potrebné v tejto veci pokračovať. Z Dohody o urovnaní vyplýva záväzok žalobcov v 1. - 4. rade, že nikdy nepodajú žalobu na určenie vlastníckeho práva v prospech žalovaného v 1. rade proti žalovanému v 2. rade a ani voči žalovanému v 3. rade ani jeho právnym nástupcom. Nie je ohrozená

právna istota žalovaného v 1. rade a taktiež podľa názoru súdu tým, že súd nerozhodne meritórne vo veci, nemôže dôjsť k majetkovej alebo inej ujme na právach žalovaného v 1. rade, tak ako to uviedla zástupkyňa žalovaného v 1. rade v nesúhlase so zastavením konania. Je pravdou, že predmetom Dohody o urovnaní nebola upravená otázka vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, ktorá bola predmetom žaloby a navyše účastníkmi tejto dohody neboli žalovaní v 1. a 2. rade, avšak z obsahu Dohody o urovnaní vyplýva, že žalobcovia sa zaviazali zobrať túto žalobu v celom rozsahu späť a v budúcnosti nepodať takúto žalobu voči žalovaným v 2. a 3. rade a ani ich právnym nástupcom. Je však zrejmé, že žalobcovia nemôžu podať takúto žalobu iba voči žalovanému v 1. rade, pretože stranami sporu musia byť aj žalovaní v 2. a 3. rade ako súčasní vlastníci. Súd v danej veci rozhodol o trovách konania tak ako to bolo dohodnuté v Dohode o urovnaní, podľa ktorej žiadna zo strán sporu nemá nárok na náhradu trov konania.

3. Žalovaný v 1. rade doručil v zákonom stanovenej lehote súdu prvej inštancie odvolanie proti obom výrokom uznesenia, ktoré oprel o odvolacie dôvody podľa § 365 ods. h) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“). Navrhol, aby odvolací súd uznesenie zrušil a vrátil vec na ďalšie konanie alebo v prípade potvrdenia výroku o zastavení konania zmenil výrok o náhrade trov konania tak, že zaviazá žalobcov spoločne a nerozdielne k náhrade trov v rozsahu 100 % voči žalovanému v 1. rade.

3.1. Žalovaný v 1. rade svoje odvolanie odôvodnil nasledovne: Domnieva sa, že súdu preukázal závažné dôvody, pre ktoré nie je možné konanie zastaviť, pričom súd ich nesprávne právne vyhodnotil ako nie závažné. Opätovne poukazuje na to, že vzhľadom na stav vedeného sporového konania, v ktorom na základe vykonaného dokazovania možno očakávať rozhodnutie súdu, je daný dôvod vzneseného nesúhlasu so späťvzatím žaloby. Meritom sporu je určenie vlastníckeho práva v prospech žalovaného v 1. rade, ktoré je nahradené finančnou satisfakciou jednej časti akcionárov spoločnosti žalovaného v 1. rade. Žalovaný v 1. rade je v súčasnej dobe v štádiu konania o jeho zrušení a na základe výzvy súdu majú akcionári oznámiť súdu existenciu majetku. Ak je kúpna zmluva neplatná, je v záujme žalovaného v 1. rade, aby sa sporné nehnuteľnosti vrátili do jeho majetku. Žalobcovia sú zároveň žalobcami aj v ďalších identických súdnych sporoch a rozhodnutie v tejto veci má významný dopad aj na tieto ďalšie konania. K napadnutému výroku II. uznesenia uviedol, že rozhodnutie o nepriznaní nároku na náhradu trov konania nemá v danom prípade oporu v zákone, pokiaľ súd výnimočne neaplikuje § 257 CSP. Žalovaný v 1. rade svojim správaním nezavinil, že konanie bolo zastavené. Pokiaľ žalobcovia zobrali žalobu späť, procesne zavinili zastavenie konania, pričom nie je dôležité, aký motív ich viedol.

4. K odvolaniu žalovaného v 1. rade sa spôsobom uvedeným v tomto odseku 4 vyjadril len žalovaný v 3. rade. Uviedol, že na strane žalovaných sa nejedná o nerozlučné procesné spoločenstvo podľa § 77 Civilného sporového poriadku, pretože predmetom konania nie sú také spoločné práva alebo povinnosti, že sa rozsudok musí vzťahovať na každého, kto vystupuje v konaní ako žalovaný. Uvedené vyplýva aj z faktu, že jednotlivé žalované procesné strany do konania pribúdali až v jeho priebehu a pôvodná žaloba bola z aktuálnych procesných strán podaná len voči žalovanému v 1. rade. Z uvedeného vyplýva, že žalovaný v 1. rade môže napadnúť výrok o zastavení konania len v rozsahu, v ktorom sa tento výrok týka jeho samotného. Vychádzajúc z § 359 CSP, podľa ktorého odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané, žalovaný v 1. rade nie je oprávnený podať odvolanie proti výroku o zastavení konania v časti, v ktorej bolo zastavené konanie voči žalovanému v 2. rade a voči žalovanému v 3. rade, pretože tento výrok sa ho žiadnym spôsobom netýka. Žalovaný v 1. rade v súlade s § 146 ods. 1 CSP mal právo vyjadriť nesúhlas so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov, ale tento nesúhlas sa týka výlučne jeho samého, a nie ostatných žalovaných, ktorí so späťvzatím žaloby súhlasili. Žalovaný môže svojim odvolaním dosiahnuť jedine to, aby konanie o určenie vlastníckeho práva ďalej pokračovalo medzi žalobcami a ním samotným. Je pritom evidentné, že takéto konanie by nemalo žiadny zmysel pre žiadnu z procesných strán, ktoré by v konaní zostali, pretože žalovaný v 1. rade nie je zapísaný ako vlastní nehnuteľností v katastri a preto nie je v takomto spore pasívne vecne legitimovaný. Z toho však zároveň vyplýva fakt, že žalovaný v 1. rade nemá a vzhľadom na absenciu pasívnej vecnej legitimácie v spore o určenie vlastníckeho práva ani nemôže mať dôležitý dôvod, pre ktorý by mal nesúhlasiť so späťvzatím žaloby a zastavením konania. V rozsahu výroku o zastavení konania voči žalovanému v 1. rade preto odvolanie nie je dôvodné a je potrebné ho zamietnuť. Ak bolo podané aj v rozsahu zastavenia konania voči žalovaným v 2. a 3. rade, čo sa z jeho obsahu tak javí, tak bolo podané neoprávnenou osobou a je potrebné ho odmietnuť podľa § 386 písm. b) CSP. To isté sa týka aj výroku o náhrade trov konania. Žalovaný v 1. rade môže odvolaním napadnúť len tú časť výroku, ktorým nebola priznaná

náhrada trov konania jemu, ale nie vo vzťahu k náhrade trov žalovanému v 2. a 3. rade, ktorí priznanie náhrady trov konania ani nežiadali. Späťvzatie žaloby je dôvodom podľa § 256 ods. 1 CSP pre priznanie náhrady trov konania protistrane. Na druhej strane mimosúdna dohoda je dôvodom hodným osobitného zreteľa podľa § 257 CSP, pre ktorý súd neprizná náhradu trov konania. Je faktom, že túto dohodu síce nepodpísal žalovaný v 1. rade, ale na druhej strane sa v tejto dohode žalovaný v 3. rade zaviazal prevziať dlh žalovaného v 1. rade voči žalobcom, a dôvod hodný osobitného zreteľa preto existuje aj vo vzťahu k nemu. Ďalším takýmto dôvodom hodným osobitného zreteľa môže byť fakt, že aktuálni žalobcovia pôvodne nepodávali žalobu a do konania vstúpili až následne v jeho priebehu. Vzhľadom na uvedené skutočnosti žalovaný v 3. rade navrhuje, aby odvolací súd potvrdil napadnuté uznesenie vo vzťahu k tým častiam výrokov, ktoré sa týkajú žalovaného v 1. rade, a v zostávajúcich častiach výrokov, ktoré sa žalovaného v 1. rade netýkajú (výrok o zastavení konania vo vzťahu k žalovaným v 2. a 3. rade a výrok o nepriznaní náhrady trov konania žalovaným v 2. a 3. rade), aby podané odvolanie odmietol.

5. Krajský súd v Prešove postúpil dňa 10.10.2023 spor podľa § 43 CSP Krajskému súdu v Košiciach ako súdu funkčne príslušnému.

6. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 34 ods. 1 CSP) vzhľadom na včas podané odvolanie prejednal odvolanie žalovaného v 1. rade podľa § 378 až § 384 CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie je vo výroku I vecne správne, a preto ho v tejto časti podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil. Naproti tomu výrok II napadnutého rozhodnutia postupom podľa § 388 CSP zmenil, tak že žalovanému v 1. rade voči žalobcom priznal nárok na nahradenie trov konania.

7. Odvolací súd sa ohľadom výroku I v plnom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, preto konštatuje, že dôvody, ktoré viedli súd prvej inštancie k jeho rozhodnutiu, boli správne. Podľa zistenia odvolacieho súdu nie sú dané žiadne odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 CSP, ktoré by mohli privodiť zmenu, prípadne zrušenie odvolaním napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie. Na doplnenie a zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia odvolací súd považuje za potrebné uviesť ďalšie dôvody vydaného rozhodnutia (odseky 8 až 17 tohto odôvodnenia).

8. V prejednávanej veci vedenej súdom prvej inštancie pod sp. zn. 12Cb/10/2006 sa žalobca A. I. ako akcionár spoločnosti ŠAJGALOIL, a.s. žalobou doručenou na Okresný súd Humenné dňa 14.12.2005 domáhal voči žalovanému v 1. rade ŠAJGALOIL, a.s. a žalovanému v 2. rade ŠAJGALOIL SLOVAKIA, spol. s r.o. určenia neplatnosti kúpnej zmluvy zo dňa 16.02.2005, určenia vlastníctva nehnuteľností zapísaných na LV č. XXXX, katastrálne územie F. s príslušenstvom a vydania predbežného opatrenia.

9. Žalovaný v 1. rade, ako aj žalovaný v 2. rade navrhovali žalobu zamietnuť ako nedôvodnú. Mali za to, že ustanovenia § 196a ods. 1 a 2 Obchodného zákonníka nie je možné aplikovať na daný spor. Uznesením Okresného súdu Humenné č. k. 10Cb/10/2006 – 455 zo dňa 01.04.2010 bol do konania pripustený vstup žalovaného v 3. rade: PROGRESS TRADING, a.s. na základe návrhu žalobcov, nakoľko menovaná spoločnosť sa stala vlastníkom dotknutých nehnuteľností zapísaných na LV č. XXXX, k.ú. F., ktoré nadobudla kúpnu zmluvou od žalovaného v 2. rade.

10. Uznesením Okresného súdu Humenné č. k. 12Cb/10/2006 – 926 zo dňa 19.02.2013 súd pripustil vstup žalovaného v 2. rade: KONTROL – TEST, spol. s r.o. namiesto pôvodného žalovaného v 2. rade, vzhľadom na skutočnosť, že došlo k prevodu vlastníctva časti nehnuteľnosti - novovytvorených parciel odčlenených geometrickým plánom zo žalovaného v 2. rade na menovanú spoločnosť. Zároveň súd pripustil zmenu žalobného návrhu v znení: Súd určuje, že žalovaný v 1. rade je výlučným vlastníkom a) nehnuteľností zapísaných na LV č. XXXX, k.ú. F. ako parcely reg. C parcelné číslo 3023/11, parcelné číslo 3023/14, parcelné číslo 3023/15, parcelné číslo 3023/36 a stavby súp. č. 2579 CSPHM na parcele č. 3023/15, súp. č. 2580 vrátnica na parcele č. 3023/14, b) nehnuteľností zapísaných na LV č. XXXX, k.ú. F. ako parcely reg. C parcelné číslo 3023/59, 3023/60 a to v celosti s ich príslušenstvom, ktorý tvoria vonkajšie úpravy, reklamné zariadenia a technológia čerpacej stanice.

11. Podaním doručeným súdu prvej inštancie dňa 09.01.2023 žalobcovia v 1. až 4. rade vzali žalobu späť s poukazom na dohodu o urovnaní uzatvorenú dňa 29.12.2022 medzi žalobcami a žalovaným v 3.

rade a po úhrade sumy 80.000,- EUR dňa 30.12.2022. Navrhli zastavenie konania v celom rozsahu s tým, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania.

12. Krajský súd v Košiciach z predloženej dohody o urovnaní zistil, že ju uzatvorili žalobcovia v 1. až 4. rade so žalovaným v 3. rade v súvislosti s prejednávanej veci. Žalobcovia sa po úhrade finančnej čiastky v ich prospech najmä zaviazali zobrať žalobu vo veci samej späť a nepodať nikdy návrh na začatie súdneho konania o určenie vlastníctva k dotknutým nehnuteľnostiam v prospech žalovaného v 1. rade proti žalovanému v 2. a proti žalovanému 3. rade, ani ich právnym nástupom.

13. Späťvzatie žaloby je jedným z dispozičných oprávnení žalobcu ako účastníka konania s postavením tzv. pána sporu, ktorý má právo procesnými úkonmi, ktoré sú prejavom jeho autonómnej vôle, ovplyvňovať priebeh celého súdneho konania a predstavujú tzv. dispozičný princíp civilného sporového konania. Vôľa žalobcu dosiahnuť zastavenie konania prostredníctvom inštitútu späťvzatia žaloby je limitovaná dvoma skutočnosťami, a to nesúhlasom druhej procesnej strany so zastavením konania a existenciou vážnych dôvodov, pre ktoré konanie zastaviť nemožno. Dôkazné bremeno existencie takýchto vážnych dôvodov potom v konaní nesie žalovaný. Posudzovanie vážnosti dôvodov je výlučne vecou voľnej úvahy a hodnotiaceho úsudku súdu, ktoré ale nemôžu byť svojvoľné a musia zohľadniť jednotlivé skutkové okolnosti prípadu, povahu uplatňovaného nároku, možné dôsledky zastavenia konania z hľadiska právneho a faktického stavu vzťahov medzi stranami sporu a dopad na ich postavenie, najmä žalovaného, s prihliadnutím na mieru ohrozenia jeho práv a právom chránených záujmov.

14. Žalovaní v 2. a 3. rade ako vlastníci nehnuteľností, ktoré sú predmetom sporu o určenie vlastníctva v prejednávanej veci, vyjadrili súhlas so späťvzatím žaloby. Podľa odvolacieho súdu je nepochybné, že zastaveniu konania vo vzťahu k žalovaným v 2. a 3. rade teoreticky nebráni žiadna skutočnosť. Žalobcovia v späťvzati žaloby prejavili vôľu vziať žalobu späť v celom rozsahu. Otáznym sa mohlo javiť zastavenie konania aj voči žalovanému v 1. rade, ktorý vyjadril so späťvzatím nesúhlas. Z predmetného nesúhlasu nebolo explicitne zrejmé, či sa nesúhlas týka späťvzatia len vo vzťahu k nemu ako žalovanému v 1. rade, alebo vo vzťahu ku všetkým žalovaným. Odvolací súd má posúdením obsahu jeho podania za to, že nesúhlas žalovaného v 1. rade smeroval voči zastaveniu konania voči všetkým žalovaným.

15. Odvolací súd považuje za dôležité poznamenať, že účinky určovacieho rozsudku sú relatívne a jeho záväznosť (okrem zákonných výnimiek) je subjektívna (§ 228 CSP). V prípade určovacieho rozsudku, resp. určovacej žaloby je podstatné, že súd má určiť aktuálny právny stav v prítomnom čase a teda rozsudok určuje existenciu alebo neexistenciu práva ku dňu jeho vyhlásenia. Aj z uvedeného dôvodu s poukazom na zásadnú záväznosť rozhodnutia len pre sporové strany sa odvolací súd domnieva, že prípadná žaloba o určenie vlastníckeho práva len voči žalovanému v 1. rade (ktorý už nie je vlastníkom nehnuteľnosti), nemôže mať úspech. Podmienkou pre vykonanie zmeny v zápise vlastníckeho práva v katastri nehnuteľností je, aby bola účastníkom konania osoba aktuálne (v čase rozhodovania) zapísaná v katastri ako vlastník.

16. Odvolací súd preto vzal pri svojom rozhodovaní do úvahy aj skutočnosť, že pokračovanie konania len voči žalovanému v 1. rade po prípadnom zastavení konania voči žalovaným v 2. a 3. rade v danom prípade nemá právny význam z dôvodu, že ako jediný žalovaný by v konaní o určenie vlastníctva figuroval subjekt, ktorý v súčasnosti nie je ako vlastník zapísaný v katastri nehnuteľností. Súhlas súčasných vlastníkov dotknutých nehnuteľností so späťvzatím žaloby na podklade dohody o urovnaní však znamená, že uvedené subjekty nemajú záujem na vedení konania o určenie vlastníctva v prospech žalovaného v 1. rade. Odmietnutie odvolania žalovaného v 1. rade proti výroku o zastavení konania v rozsahu týkajúcom sa žalovaného v 2. a 3. rade sa preto vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti odvolaciemu súdu javilo ako bezpredmetné.

17. Ako hlavný dôvod svojho nesúhlasu so späťvzatím žaloby žalovaný v 1. rade uviedol hrozbu majetkovej ujmy v prípade, že v budúcnosti bude určené vlastnícke právo v prospech neho, z čoho budú vyplývať následné finančné nároky tretích osôb. K tomuto odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že táto jeho obava a dôvod nesúhlasu so zastavením konania sú neopodstatnené a to preto, že zastavenie tohto konania o určenie vlastníckeho práva má za následok práve nenaplnenie jeho obavy z určenia vlastníckeho práva v prospech žalovaného v 1. rade a vzniku s tým súvisiacich finančných nárokov. Podľa názoru odvolacieho súdu navyše dohoda o urovaní v prejednávacom prípade eliminuje ďalšie určovacie žaloby zo strany žalobcov voči žalovanému v 1. rade. Preto odvolaním napadnuté zastavenie konania nepredstavuje stav právnej neistoty pre žalovaného v 1. rade, ktorý navyše sám zastáva stanovisko, že žaloba je nedôvodná, t.j. že aktuálny zápis vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam v katastri nehnuteľností v prospech žalovaných v 2. a 3. rade je správny. Na základe uvedeného vyhodnotil odvolací súd nesúhlas žalovaného v 1. rade so späťvzatím žaloby ako subjektívny a neopodstatnený.

18. Súd prvej inštancie v napadnutom uznesení rozhodol o trovách konania tak, že síce poukázal na § 256 ods. 1 CSP (zastavenie konania z dôvodu späťvzatia žaloby a princíp procesnej zodpovednosti za zastavenie konania), avšak s ohľadom na obsah dohody o urovaní a v nej obsiahnutú dohodu zmluvných strán o náhrade trov konania, rozhodol, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania. Odvolací súd má za to, že takýto postup súdu je v súlade s § 257 CSP avšak iba v časti ohľadom rozhodnutia o trovách konania vo vzťahu medzi žalobcami a žalovanými v 2. a 3. rade.

19. Podľa § 256 ods. 1 CSP: „Ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.“

20. Podľa § 257 CSP: „Výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.“

21. Súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní o náhrade trov konania vychádzal zo skutočnosti, že strany sporu dňa 29.12.2022 uzavreli Dohodu o urovaní, na základe ktorej žalobcovia zobrali svoju žalobu späť. V tomto smere pre rozhodnutie ohľadom náhrady trov konania je podstatné zobrať do úvahy tú zásadnú skutočnosť, že žalovaný v 1. rade (ani žalovaný v 2. rade) nebol účastníkom tejto dohody. Na základe uvedeného nie je možné uzavrieť, že na rozhodnutie o náhrade trov konania žalovaného v 1. rade je možné aplikovať ustanovenie § 257 CSP, t.j. náhradu trov konania mu z dôvodu hodného osobitného zreteľa nepriznať (resp. v rozhodnutí bolo vyslovené, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania).

22. Vo veci nedošlo k meritórnemu rozhodnutiu, z uvedeného dôvodu sa na rozhodnutie o náhrade trov konania vzťahuje vyššie citované ustanovenie § 256 ods. 1 CSP. Vo vzťahu medzi žalobcami a žalovaným v 1. rade, medzi ktorými nedošlo k dohode o urovaní sporu (nie je tu dôvod hodný osobitného zreteľa), je namieste aplikovať § 256 CSP, podľa ktorého sú povinní žalobcovia (zavinili zastavenie konania) nahradiť trovy konania žalovaného v 1. rade.

23. Ustanovenie § 257 CSP je však opodstatnené aplikovať na rozhodnutie o náhrade trov konania medzi žalobcami a žalovanými v 2. a 3. rade. Títo žalovaní, ktorí vo všeobecnosti podľa § 256 ods. 1 CSP majú právo na nahradenie trov konania voči žalobcom, však svojim konaním (žalovaný v 3. rade - uzavretie Dohody o urovaní a žalovaní v 2. a 3. rade – súhlas so späťvzatím žaloby, ktorého súčasťou bol návrh na nepriznanie náhrady trov konania) naplnili dôvody hodné osobitného zreteľa, na základe ktorých im súd nemusí priznať nahradenie trov konania.

24. Vychádzajúc z vyššie uvedeného (odseky 18 až 23) odvolací súd postupom podľa § 388 CSP zmenil odvolaním napadnuté rozhodnutie o náhrade trov konania tak ako je to uvedené vo výroku II tohto

uznesenia, t.j. žalovanému v 1. rade voči žalobcom priznal náhradu trov konania a žalovaným v 2. a 3. rade náhradu trov konania nepriznal.

25. Podľa § 396 ods. 1 CSP: „Ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.“

26. Podľa § 255 ods. 2 CSP: „Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.“

27. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd vo výroku III tohto uznesenia podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 2 CSP. Vzhľadom na čiastočný úspech strán sporu (odvolaním napadnutý výrok I o zastavení konania potvrdený a odvolaním napadnutý výrok II zmenený) bolo vyslovené, že žiadna zo strán nemá právo na nahradenie trov odvolacieho konania.

28. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).